

A. Gran je najduže ostao povezan sa Radnom grupom konstruktivista INHUK-a. Postepeno se sastav grupe izmenio i jezgro grupe je činila školska podgrupa koju je faktički vodio Gan, sve dok 1925. i on nije ušao u organizaciju arhitekata – konstruktivista (OSA). Časopis koji je izdavala OSA, »SA« postao je žarište konstruktivističke misli. Na njegovim stranicama su publikovani radovi članova bivše Grupe konstruktivista INHUK-a.

Od 18. marta 1921, kada je održan prvi sastanak novog predsedništva, čime je JNHUK postao »štab« konstruktivista (Rodčenko, Babičev, Vesnin, Popova, Brik, Joganson, braća Stenberg, Medunecki i ostali, pri čemu je Tatlinova grupa u njegovoj petrogradskoj radionici nazvana »spoljnom grupom INHUK-a«), dramatično se pokazala suprotnost sredstava i ciljeva, koja je definitivno odvojila konstruktiviste od »teorijskog idealizma« Kandinskog, pa i Maljeviča, i dovela do manifesta o produktivizmu. Zbog te ideološke podvojenosti, koja se produbila prilikom brojnih teorijskih diskusija u INHUK-u, došlo je ne samo do odbacivanja programa Instituta po zamisli Kandinskog, nego i do odbacivanja Maljevičeve kandidature.

Pitanje tzv. vitebske grupe INHUK-a ostalo je nejasno. Po izveštaju Informacionog odeljenja INHUK-a, smatralo se da Maljevič, navodno, vodi vitebsku grupu INHUK-a (kao što je Tatlin vodio petrogradsku), sve dok sam Maljevič nije osnovao INHUK u Petrogradu (Gosudarstvenyj institut hudožestvennoj kuljture, otvoren 15. augusta 1923, zatvoren 15. decembra 1926), uz saradnju Tatlinja, Filonova i Matjušina. Maljevič je bio u moskovskom INHUK-u zajedno sa članovima »Unovisa« u decembru 1921, kada je imao saopštenje pod naslovom »Prvi zadatak«.

U najplodonosnijem periodu rada INHUK-a, tokom serije rasprava u zimu 1921 – 22, kada su u žarištu teorijskog interesovanja za pojam konstrukcije bili radovi iz »kolektivne radionice« konstruktivista iz grupe »Obmohu« i radovi Tatlinja, dugotrajno sazrevanje konstruktivističkih tendencija u bespredmetnoj umetnosti dovelo je do teorijskog razjašnjenja avangardno-konstruktivističkog staništa, do jasnog izricanja svesti o konstruktivnim postupcima. (Institut je planirao da se zaključci ovih diskusija štampaju u zbirci teorijskih radova pod naslovom *Ot izobraženija – k konstrukciji*.) Kada su polovinom 1922. prestale ove diskusije, INHUK je prestao da igra ulogu »teorijske laboratorije« konstruktivizma.

U saopštenju o delatnosti INHUK-a na plenarnoj sednici od 20. oktobra 1922. kada je već predsednik INHUK-a bio Boris Arvatov – jedan od glavnih teoretičara »proizvodne umetnosti«, konstruktivizam je razmatran kao pokret koji vodi »od konstrukcije ka proizvodnji« (veščizim – konstruktivizam – proizvodstvennoe iskustvo).

Izvori

– V. V. Kandinski, »Programma Instituta hudožestvennoj kuljture«, 1920, u: I. Maca i dr., sb., *Sovetskoe iskusstvo za 15 let*, M., 1933, s. 126 – 139. – »Institut hudožestvennoj kuljture« (Informac, Otel Inhuka), isto, s. 139 – 143.

Literatura

- S. O. – Han – Magomedov, »Pervaja tvorčeskaja organizacija pionerov sovetškogo dizajma – gruppa konstruktivistov INHUK-a (1921)«, sb.: *Hudožestvenny problemny predmetno-prostranstvennoj sredy*, Moskva, VINITI, 1978, s. 1 – 8.
- S. O. Han – Magomedov, »Voznikovenie i formirovanie INHUK-a«, sb.: *Problemy istorii sovetškoj arhitektury*, N 2, M., 1976, s. 24 – 27. – S. O. Han-Magomedov, »Sekcija monumetaljnogo iskustva INHUK-a«, sb.: isto, N3, M., 1977, s. 18 – 23.
- S. O. Han-Magomedov, »Rabočaja gruppa obektivnogo analiza INHUK-a sb.: isto, N4, M., 1978, s. 53 – 56.
- L. A. Žadova, »Gosudarstvennyj institut hudožestvennoj kuljture (GINHUK) u Lenin-grade«, sb.: isto, s. 25 – 28.

Napomena:

Tekst Sonje Briski INHUK sastavni je deo projekta *Pojmovnik ruske avangarde* koji se ostvaruje u organizaciji Zavoda za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Prva sveska ovog *Pojmovnika* je pripremljena za štampu.

»BRANKOVO KOLO« iz Sremskih Karlovača
i Obrazovni centar »KARLOVAČKA GIMNAZIJA«

raspisuje
K O N K U R S
za nagradu »BRANKO«

Na konkursu mogu učestvovati učenici srednjoškolski iz svih krajeva Jugoslavije. Za najbolji pesnički i likovni rad biće dodeljene reljef-plakete sa likom Branka Radičevića /rad vajara Milana Trkulje/. Rok za slanje radova /tri pesme ili likovni rad/ je 25. maj. Adresa: Obrazovni centar »Karlovačka gimnazija« /za nagradu »Branko«/, 21205 Sremski Karlovi, Trg Branka Radičevića 2. Nagrade će biti uručene u septembru, na manifestaciji »Brankovo kolo«.

ajnc partija

vjera benkova

1. Karte smo podelili.
Bile su obeležene.
Izvukla sam sedmicu.
Ti kralja.
Viljem nije imao sreće,
Ostao je bez kraljice
a ja bez kralja.
Sve je odnela sedmica.
2. Stavili su ih pred tebe.
Izvadila sam damu.
Kada je povukla,
izubio si asa.
Dama je ispala,
nije pobedila.
3. Igru smo nastavili.
Noć je zanocila u viskiju.
Čuvaš desetku
a ja dvojkicu.
Nesto nije u redu.
Kec.
4. Sa se naginje prema jutru.
U glavama košmar.
Iza petrica ogleдала
igra se nastavlja.
5. Mene nećeš izbaciti
Trećega nema.
Sami smo.
Čekamo ajnca!
6. Dan ulazi kroz prozor.
Dvojke su postojane
U igri senki.
Tvoja pada na karte.
Srimam.
Ponovo kralj.
7. Stavili su ih pred tebe.
Bile su neobeležene.
Izvadio si šesticu.
Ja dičota.
Ivan nije imao konja
A ja pobednika.
8. Ponovo trojka, pa devetka.
Mešamo, zajedno.
Prva se pojavila desetka.
pa kec.
Ostala sam bez osmice.
Ivan Denisovič nije imao konja.
Proterali ga u belinu beskraja.
Šunja se dan.
9. Ti si na redu.
Svi su otišli.
Menjaš boju.
Pozovi džokera.
Znam, u ruci kriješ pobednika –
Ne idem.
10. Zamenili smo mesta.
Delimo ponovo.
Neka čeka,
neka reskira!
Sada je tref kod mene.
Tebi kralj u rukavu.
Opasna igra
11. Stanimo.
Izvadi karte na sto.
Igra je završena.
Sve do grla.
Sreća Viljema.
a šteta i Ivana Denisoviča.
Igra je završena. Ajnc.